

Dan heb je de poppen aan het dansen

Commedia dell'arte is een vorm van volkstheater die bestaat uit dans, mime, kluchten en muziek. Deze theatervorm ontstond in de zestiende eeuw in Italië en verspreidde zich over grote delen van Europa. De intriges zijn altijd liefdesperikelen.

Veel figuren uit de *commedia dell'arte* hebben een vaste plaats in het poppentheater gekregen, met name *Pulcinella*, *Pierrot*, *Harlekijn* en *Colombina*.

De Franse *Polichinelle*, de Engelse *Punch* en de Russische *Petroesjka* zijn allen afstammelingen van *Pulcinella*.

Muziek op een bal masqué

De *commedia dell'arte* was in vroeger tijden een inspiratiebron voor *muziekstukken* en *bals masqués*. Veel composities hebben een naam die ontleend is aan het poppentheater of een kluchtfiguur. Strauss componeerde omstreeks 1900 de polka *Jolis Pantins* (leuke trekpoppen) en Gounod schreef zijn *Marche funèbre d'une marionnette* (dodenmars van een marionet). Karakteristieke Engelse en Franse poppenkastfiguren treffen we aan in muziektitels als *The Punchinello Quadrille*, *Polichinelle et Bébé* en *Pourquoi monsieur Guignol*. Velen zullen het *Pulcinella-ballet* en het concert *Petroesjka* van Stravinsky kennen. In de jaren vijftig verschenen van de hand van Hendrika van Tussenbroek liederen en pianomuziek over de *Chinese schimmen* en de oud-Hollandse *Jan Klaassen*.

Acte de présence voor een gepoederde markiezin

Het pastichetheater is geïnspireerd op de omslag van het in 1914 uitgekomen muziekalbum *Une soirée chez ma poupée* (een avondje bij mijn pop). Bij aanvang maken vermomde feestgangers een 'cortège' (optocht) in een *Entrée des Polichinelles*. Vervolgens een dansje in *Présentation des Pierrots et des Pierrettes* en halverwege de partij wordt er minzaam geknikt bij een *Révèrence des Marquises poudrées* (buiging van de gepoederde markiezinnen). Tot besluit een *Valse des Pantins et des Poupées* (poppenwals) en een *Ballet des Fantoches* (ballet van de marionetten).